

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.212.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 16202 Pani Posłanki Lidii Czechak, w sprawie zwiększenia puli środków przeznaczonych na realizację programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Podstawą prawną resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego (JST) (dalej jako: „program”) jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1848). Program jest finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego („fundusz”), którego dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Kierownictwo Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej rozumie oczekiwania środowiska osób z niepełnosprawnościami i realizatorów programu dotyczące zwiększenia poziomu finansowania świadczonego w jego ramach wsparcia. Pula środków przekazywanych przez Ministra na ten cel jest zwiększana z każdą kolejną edycją, tak aby wzrost liczby samorządów uczestniczących w programie, a przede wszystkim rosnąca liczba bezpośrednich beneficjentów świadczonego w jego ramach wsparcia, nie powodowały spadku dostępności usługi.

Na realizację programu w edycji na 2025 r. przeznaczono 1 025 423 885,37 zł, natomiast pula środków na realizację tegorocznej edycji wyniosła 1 131 469 825 zł, co oznacza zwiększenie dofinansowania w skali całego kraju o ponad 10%. W przypadku województwa wielkopolskiego kwota dofinansowania na realizację programu w tegorocznej edycji sięgnęła 96 189 242,28 zł i jest o 24 % wyższa od kwoty 77 612 783,12 zł przyznanej Wojewodzie Wielkopolskiemu w roku ubiegłym.

Trzeba podkreślić, że ostatecznego podziału środków między JST dokonuje wojewoda. Ewentualne różnice w przyznanej danej jednostce kwocie dofinansowania w kolejnych latach mogą wynikać z faktu, że w ramach programu w edycji tegorocznej zmodyfikowano procedurę podziału dofinansowania poprzez uwzględnienie dodatkowych kryteriów, takich jak: populacja mieszkańców gminy/powiatu, posiadanie przez gminę/powiat Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych, wysokość wykorzystanych środków funduszu w poprzednich edycjach programu, czy też zlecenie realizacji usług organizacjom i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, a także podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Zmianę wprowadzono celem poprawienia efektywności procesu dystrybucji środków funduszu i uczynienia go bardziej sprawiedliwym.

Wsparcie w formie asystencji osobistej świadczone jest też w ramach resortowego programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla organizacji pozarządowych. Na realizację tegorocznej edycji tego programu przeznaczono 319 998 025,49 zł.

Wymienione programy mają charakter subsydiarny i są dobrowolnie realizowane przez uprawnione do tego podmioty, w związku z czym nie stanowią rozwiązania, które gwarantowałby dostępność wsparcia wszystkim mogącym z niego korzystać osobom.

Rozwiązaniem, które pozwoli na zabezpieczenie potrzeb osób z niepełnosprawnościami w tym zakresie jest stworzenie systemu opartego na ustawie o asystencji osobistej. Projekt tego aktu został przyjęty przez Radę Ministrów i skierowany do Sejmu 28 października 2025 r., a jego pierwsze czytanie odbyło się na posiedzeniu Sejmu 21 listopada 2025 r. Aktualnie prowadzone są prace w ramach powołanej 4 grudnia 2025 r. nadzwyczajnej podkomisji sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny do rozpatrzenia ustawy o asystencji osobistej.

Podstawowym celem rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami jest systemowe uregulowanie dostępu do tej formy pomocy, co znacząco zwiększy szanse osób wymagających intensywnego wsparcia na prowadzenie niezależnego życia. Do najważniejszych założeń projektu należą:

- wsparcie ustalane na maksymalnie pięć lat;
- zwiększenie godzinowego wymiaru wsparcia względem tego, które dostępne jest w ramach programowej asystencji;
- gwarancja realizacji ustawy w każdym powiecie;
- zapewnienie osobie z niepełnosprawnościami swobody w wyborze podmiotu świadczącego usługę asystencji (powiat, organizacja pozarządowa) i samego asystenta;
- wprowadzenie mechanizmu pełnej indywidualizacji wsparcia (zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do wysokiej jakości usług dopasowanych do ich indywidualnych potrzeb – łącznie ze wsparciem osoby z niepełnosprawnościami w wykonywaniu niezbędnych czynności medycznych po specjalistycznym instruktażu asystenta).

W kolejnych latach po wejściu ustawy w życie realizacja programowej asystencji osobistej będzie kontynuowana na zasadzie komplementarności. Oznacza to, że osoby z niepełnosprawnościami, które nie będą uprawnione do korzystania z ustawowego wsparcia, nie utracą dostępu do świadczonych w jej ramach usług.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Maja Nowak
Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/